

ESTÀNDAR ORAL DE LA LLENGUA CATALANA

* OBJECTIUS:

- 1.- Coneixement del sistema fonològic.
- 2.- Domini dels criteris d'elocució estàndard.
- 3.- Adquisició de les tècniques de transcripció i transformació de textos col·loquials.

* TEMARI:

- 1.- Diversitat lingüística i estàndard oral:
 - 1.1 Normativització i estandardització orals.
 - 1.2 Variantes dins de les llengües.
 - 1.2.1. Varietats dialectals (idiolectes, dialectes geogràfics, cronolectes i sociolectes).
 - 1.2.2. Varietats funcionals o registres (segons el tema, el propòsit, el nivell de formalitat o el canal de comunicació).
- 2.- Fonètica catalana.
 - 2.1. Conceptes bàsics:
 - 2.1.1. So, fonema i al·lòfon.
 - 2.1.2. Fonètica articulatòria. L'alfabet fonètic internacional.
 - 2.1.3. El punt i el mode d'articulació.
 - 2.1.4. Els fenòmens fonètics: sonoritzacions i ensordiments, geminacions, assimilacions.
 - 2.2. Criteris d'elocució:
 - 2.2.1. Procés de fixació dels criteris.
 - 2.2.2. Els criteris de l'IEC.
 - Àmbit general, àmbit restringit.

- Nivell formal, nivell informal.
- Formes no recomanades.

2.3. Descripció de les diverses realitzacions i aplicació dels criteris d'elocució.

2.3.1. Vocalisme:

- Vocals tòniques. L'accentuació.
- Vocals àtones. La neutralització.
- Diftongs i hiatus.
- Aplecs vocàlics en fonètica sintàctica.
- Vocal de recolzament.

2.3.2. Consonantisme:

- Oclusives.
- Sibilants alveolars i palatals.
- Nasals.
- Laterals i vibrants.
- Consonants finals.

3.- El llenguatge col.loquial i l'estàndard.

3.1. Característiques del discurs col.loquial:

- 3.1.1. Fonètica i fonologia del col.loquial.
- 3.1.2. Morfologia col.loquial.
- 3.1.3. Estructures sintàctiques i entonació.
- 3.1.4. Lèxic col.loquial; connectors i estereotips.

3.2. Codificació estricta i codificació cursiva.

3.3. Procediments expressius:

- 3.3.1. Mecanismes paralingüístics (vocals i no vocals).
- 3.3.2. Mecanismes lingüístics (jocs i figures).

3.4. Transcripció del discurs oral i transformació en text escrit.

- 3.4.1. Tècniques de transcripció.

- 3.4.2. Transformació segons la norma estàndard.

- 4.- Els elements suprasegmentals.
- 4.1. Els grups tonals i les clàusules.
 - 4.2. El sistema accentual binari.
 - 4.3. Entonació i sintaxi.
 - 4.4. Ritme, pauses (marcades i no marcades), i velocitat.

* PRACTIQUES:

- a) Transcripció fonètica d'un text escrit.
- b) Transcripció fonètica d'un text oral.
- c) Lectura formal d'un text escrit.
- d) Exposició preparada d'un tema.
- e) Transcripció i transformació de textos orals.

Bibliografia

- 1 Actes... (1987) *Actes de les Segones Jornades d'Estudi de la Llengua Normativa*, Departament de Llengua Catalana de la Universitat de Barcelona, 16 i 17 de desembre de 1985, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- 1 Actes... (1989) *Actes de les Terceres Jornades d'Estudi de la Llengua Normativa*, Departament de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona, 17 i 18 de desembre de 1987, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- 1 ADROVER, Miquel, i al., (1989), "Problemes dels correctors i assessors dels mitjans de comunicació", dins *Actes...* (1989), p. 113-269
- 1 ALCOVER, A.M., MOLL, F. de B., (1975), *Diccionari Català*, València, Balear. Palma de Mallorca 1978* (10 vols.)
- 1 BRUGUERA, Jordi (1983), "Algunes qüestions de normativa del lèxic", dins *Problematika...* (1984)
- 1 BRUGUERA, Jordi (1990), *Diccionari ortogràfic i de pronúncia*, Barcelona, Encyclopædia Catalana.
- Rev. CASTELLANOS, Josep-Antón (1990), "L'ortoèpia segons Fabra", a *Els Marges*, nº 42, p. 83-91
- Rev. ----- (1990), "La configuració dels models orals de llengua", a *Cultura*, nº 13, p. 29-31
- 2 CASTELLANOS, J.A./TORRENT, A.M. (1985), "Observacions sobre la fixació d'uns criteris d'elocució formal", a *Actes de les Ieres Jornades de la Mesocomunicació a Catalunya*, Universitat Autònoma de Barcelona
- 4 COROMINA, Eusebi (1984), *Pràctiques d'expressió i comunicació*, Vic, Eumo.
- (1991), *El 9 nou. Manual de redacció i estil*, (Diputació de Barcelona, Premsa d'Osona, Eumo Editorial)
- COROMINES, Joan (1971), "Fraseologia i vocabulari bàsics", p. 67 - 17
- (1971), "Sobre l'elocució catalana en el teatre i en la recitació", p. 94-107
- (1971), *Lleures i converses d'un filòleg*, Barcelona, Club Editor
- 1 Diccionari castellà-català (1985) Barcelona, Encyclopædia Catalana.
- 1 Diccionari català-castellà (1985) Barcelona, Encyclopædia Catalana.
- 1 Diccionari de la llengua catalana (1982), Barcelona, Encyclopædia Catalana, 1983*
- 1 FABRA, Pompeu (1932) *Diccionari General de la Llengua Catalana*, Barcelona, Edhsa, 1982*.
- 1 ----- (1956), *Gramàtica catalana*, Barcelona, Teide
- 1 ----- (1954-56), *Converses filològiques*, 10 volums, Barcelona, Barcino.
- 1 FERRANDO, Antoni, ed. (1990), *La llengua als mitjans de comunicació*, Universitat de València.
- 1 FERRATER, Gabriel (1981), *Sobre el llenguatge*, Barcelona, Edicions dels Quaderns Crema
- Rev. GAROLERA, Narcís (1980), "Una qüestió d'ordre: la disposició dels elements de l'oració", a *Els Marges*, nº 18-19, p. 19-37.
- 1 IEC (1990) Institut d'Estudis Catalans, *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. I. Fonètica*, Barcelona.
- 2 LACREU, Josep, (1990), *Manual d'ús de l'estàndard oral*, Universitat de València
- 1 LAMUELÀ, Xavier (1982), "La llengua catalana entre la codificació i

- L'estandardització", a *Els Marges*, 12-13 d'1982-1983); "Estatut i funcionament de la normativa normativa en el procés d'estandardització de la llengua catalana", *Teide Problemàtica*, (1984), p. 66-80.
- LOPEZ DEL CASTILLO, L. (1976), *Llengua standard i novells de llenguatge*, Barcelona, Ed. Lata.
- MARS, Isidor (1986), "Varietats i registres en la llengua dels mitjans de comunicació de masses", dins *Actes...* (1987), p. 9-30.
- MARTÍ, Joan, RABALL, Joana (1986), *Diccionari de locucions i frases fixes*, Barcelona, Edicions 82.
- MOLLA, Toni (1990), "La llengua dels mitjans de comunicació de massa", Alzira, Ed. Bromera.
- PAGRAT, Lluís (1985), *La interferència lingüística*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat
- (1988), *Català col·loquial. Aspectes de l'ús corrent del català*, Universitat de València.
- REY, G. (1970), *Diccionari de sinònims i antònims*, Barcelona, Teide.
- (1984) *Problematika de la normativa del català. Actes de les Primeres Jornades d'estudi de la llengua normativa*, Departament de Llengua Catalana de la Universitat de Barcelona, 30 de setembre i 1 d'octubre de 1983, Publicacions de l'Abadia de Montserrat
- RUAIX, Josep (1989), *Punts conflictius del català. Ceu estudi sobre normativa lingüística*, Barcelona, Barcanova.
- SEGARRA, Mila (1983), "Reflexions sobre la normativa sintàctica actual", dins *Problemàtica...* (1984), p. 13-36.
- SOLA, Joan (1972-73), *Estudis de sintaxi catalana*, Vols. 1 i 2, Barcelona, Edicions 82.
- (1990), *Lingüística i normativa*, Barcelona, Ed. Empúries, Unitat de Filologia Catalana, Facultat de Ciències de la Informació (1987), *Criteris d'elocució formal*, Text multicopiati.
- VALLVERD, Francesc (1985), "El model de llengua als mitjans de comunicació", dins *ACTES...* (1987)
- (1986), *Elocució i ortografia catalanes*, Barcelona, Tono.
- VIANA, Amadeu (1987), "Sobre el català col·loquial", a *Els Marges*, 15, p. 86-94.
- Re. ----- (1990), "Sintaxi i planificació del discurs", a Capiletra, 7, p. 83-91.

Escriptat per
Re.

Re.